

OBERWAĆ (15) *vb pf*

Wszystkie samogłoski jasne.

inf oberwać (3). ◇ *praet 3 sg m* oberwał (2). ◇ *3 pl m pers* oberwali (1). ◇ *fut 2 sg* oberwiesz (2). ◇ *imp 2 sg* oberwi (1). ◇ *con 2 sg f* byś oberwała (1). ◇ *3 sg m by* oberwał (1). ◇ *part praet act* oberwawszy (4).

Sł stp notuje, Cn s.v. obrywam, Linde XVII – XVIII w.

1. Zerwać, zdjąć, zedrzeć; avellere *Mącz* [co] (7) :

Przen (3) :

Przysłowie: im Sprawą nieprawniwiŕza y gorŕza tym lepiej. Więcey dádŕzã á ŕlucznie; [...] co oberwiesz to twoie. *CiekPotr* 65.

Frazy: »byś nie oberwał [czego]« [*pogróżka*] (1): Stulŕze iuŕz powiádãczkã/ dofyć było tego: Byś téŕz nieoberwãłã/ ŕtrzeŕz ŕie łámã czego. *GosłCast* 63.

»oberwiesz [*od kogo*] ochãdoŕzkã wiecznã« [*pogróżka*] (1): Stroiŕz z mym ŕzedŕiwym włofem igraŕzkã nie grzecznã: Pewnie oberwiesz odemnie ochãdoŕzkã wiecznã *KlonWor ded* **2v.

a. O owocach (3) : *Avellere* poma cruda ex arboribus, Niewŕrzãłe yãbłkã oberwãć. *Mącz* 478c; *SienLek* 189; Samem ŕwã wãłnã rãkã tã winnicã grodŕił/ [...] A kiedy miã nalepŕŕzã miãły podkãć gody/ Niewiãm co zã zły człowiek oberwãł iãgody. *KochPieś* 14.

b. O ubraniu (1) : *Heliaŕzã sŕtãpiwŕzy s powietrza woz ogniŕty/ gwałtownie pochwycił/ tãk iŕz towarŕzyŕz iego Elizeuŕz/ oberwãł pãłzczã iego/ chwytãiãc ŕie go. RejPos* 135v.

2. Oderwać; eripere *Modrz* [co komu] (4) : Takieŕz theŕz *Mrowki/ głowki gim oberwawŕzy: ŕlucz ie/ á z ŕlinami zmieŕzãc á tym iãczmyk pomazowãc FalZioł* V 78a; *SienLek* 47v; [*o pszczołach*] *Oberwi Krolom ŕkrzydłã [tu regibus alas eripe]*: bo gdy ci oŕiedã Nie bẽdã ŕie wyzywãć/ lecz robotne bẽdã. *ModrzBaz* 126.

Zwrot: »oberwãć [komu] głowã« = *zedrzeć komu skõrã z głowy* (1): [*o Chrystusie*] *iednij go pomyiami łãli/ drudzy mu iego ŕwiãtã głowã oberwali/ aŕze koŕci na głowie widziedz było. Opecŕzyw* 122v.

3. Porwać, wykraść [co] (4) : [*o obłudnym przyjacielu*] *To árkãbuŕzik porwie ná ŕcienie/ to ŕiekiereczkã/ to czapeczkã/ to pioreczko/ á przedŕie bez tego nie bẽdzie áby czego nie oberwãł. RejZwierc* 89v; *WyprPl* C3; [*rzezimieszek*] *Kłãma/ bredŕi/ fałŕzuie/ zdradza/ mozgiem ruŕza: Gdŕzie czũie co oberwãć czãŕto ŕie przefuŕza. KlonWor* 36.

oberwãć czym (1): *Vola, Dłõń/ [...] teŕz poŕzodek przifŕzy pod nogã. Involare, Przifŕzã co oberwãć/ w rãkã vyãć. Mącz* 505c.

Synonimy: **1.b.** *ŕciãgnãć, zdjąć, zedrzeć; 2. odjąć 3. skraŕć, ukraŕć, wziãć.*

Formacje wspõłrdzenne cf **RWAĆ**.

Cf **OBERWANIE, OBERWANY, [OBERWIPOLEĆ]**